

DATOS IDENTIFICATIVOS

Obras principais das literaturas galega e lusófona

Materia	Obras principais das literaturas galega e lusófona			
Código	V01G400V01304			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego Outros			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Angueira Viturro, Anxo			
Profesorado	Angueira Viturro, Anxo			
Correo-e	angueira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Visión xeral dos textos e autores principais das literaturas galega e lusófona.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Adquisición dos fundamentos teóricos sobre autores e obras narrativas e ensaísticas dos sistemas literarios galego e da lusofonía. Coñecementos e destrezas para analizar textos narrativos e ensaísticos, así como sintetizar, relacionar e describir estas tradicións literarias nos seus distintos ámbitos culturais e sociais. Estudo das obras máis importantes así como dos movementos literarios.	A1	B1	C3	D2
	A2	B2	C6	D5
	A5	B5		D8
		B7		D10
				D11
				D12

Contidos	
Tema	
1. Épica e descubertas nos inicios da literatura galega e portuguesa: Camoens, Mendes Pinto e Pondal.	A emerxencia de novas literaturas. A emerxencia das literaturas hispánicas. Teoría das literaturas emerxentes. O caso portugués. O caso galego. Os procesos de emancipación nacional e literaria dos países lusófonos. Mendes Pinto. Camoens. Eduardo Pondal. A épica e a nova épica.
2. O século XIX: De Rosalía a Eça de Queirós.	O século XIX nas literaturas ibéricas. Lingua, literatura e nación. A tradición literaria portuguesa á altura do S. XIX. A tradición literaria galega á altura do S. XIX
3. As vangardas en Galicia e Portugal: Pessoa e Manoel Antonio.	A caída do Antigo Réxime. A revolución industrial. O réxime liberal burgués. Os manifestos vangardistas. A vangarda en Europa. En Portugal e Galicia.
4. Literatura brasileira: Jorge Amado.	A literatura brasileira. Períodos, obras e autores principais. Referencia: a figura de Jorge Amado.
5. Literaturas africanas de lingua portuguesa: Mia Couto.	As literaturas africanas. Períodos, obras e autores principais. Referencia: a figura de Mia Couto.
6. Textos de referencia da literatura galega 1: Blanco Amor	A literatura galega de posguerra. Existencialismo. Realismo. Realismo Máxico. A Nova Narrativa Galega. Referencia: A Esmorga de Eduardo Blanco Amor.
7. Textos de referencia da literatura galega 2: Álvaro Cunqueiro	A literatura galega de posguerra. Existencialismo. Realismo. Realismo Máxico. A Nova Narrativa Galega. Referencia: a obra de Álvaro Cunqueiro.
8. Textos de referencia da literatura galega 3: Méndez Ferrín.	A literatura galega de finais do franquismo e dos inicios da transición democrática. Referencia: a obra de Xosé Luís Méndez Ferrín

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	32	36	68
Traballos de aula	13	36	49
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	O desenvolvemento da aula farase a partir de explicacións sobre cada tema nas que se vaian introducindo tamén os textos pertinentes. O alumnado semipresencial deberá asistir a sesións de tutoría, que se celebrarán a razón de unha por mes, aproximadamente. Ademais, disporán en fatic de cuestionarios, apuntamentos, presentacións gráficas e vídeos e outro material diverso que consideren os profesores.
Traballos de aula	Serán necesarios ás veces para completar as explicacións da aula. O alumnado semipresencial deberá realizar os mesmos traballos presentándoos por escrito, via correo electrónico ou segundo acorde cos profesores.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Na aula faremos lecturas e comentarios dos textos máis salientables, dedicándolle a última parte de cada unha das sesións, que o alumnado deberá completar con outras lecturas e comentarios suxeridos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	O profesor responderá ás consultae ou dúbidas individuais, e fará suxestións específicas segundo os interese e aptitudes de cada alumno.
Traballos de aula	Cada traballo será tutorizado individualmente polo profesor durante a súa realización (sexa por medio de tutorías presenciais, sexa mediante correo electrónico, etc.). Cada alumno recibirá, a posteriori, un comentario específico sobre o seu traballo.

Avaliación							
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Sesión maxistral	Os contidos desenvolvidos ó longo do cuadrimestre avaliaranse mediante un exame ó final do mesmo na data oficial da Facultade. O alumnado semipresencial tamén está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na mesma data.	70	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6	D2 D5 D8 D10 D11 D12	
Traballos de aula	O discente preparará en grupo ou en solitario comentarios de texto e informacións concisas para seren expostas na aula. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas vía telemática no prazo que se fixe.	15		B1 B2 B5 B7	C3 C6	D2 D5 D8 D10 D11 D12	
Resolución de problemas e/ou exercicios	As lecturas e comentarios realizados na aula, así como todas as lecturas que se vaian propondo, serán obxecto de avaliación. O alumnado semipresencial está obrigado a realizar estas probas de xeito presencial na data oficial de exames da FFT.	15	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6	D2 D5 D8 D10 D11 D12	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado, tanto presencial como non presencial, que se presente á "segunda edición de actas" realizará unha proba por escrito (na data oficial, segundo o calendario da FFT) con contidos pertencentes a todo o temario, incluíndo:

1.- recoñecemento de textos, 2.- comentario de textos, 3.- preguntas curtas de resposta curta e 4.- preguntas longas para desenvolver.

En función do desenvolvemento do curso e da actividade desenvolvida por cada un dos discentes algún(s) destes apartados pode(n) non ser necesario(s).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica

Álvarez Sellers, M. R. (Ed.). (1999). *Literatura portuguesa y literatura española: influencias y relaciones*. València: Universitat de València, Departamento de Filología Española, Área de portugués.

Biblos: enciclopédia Verbo das literaturas de língua portuguesa. (1995). Lisboa: Verbo.

Buescu, M. L. C. (1990). *Literatura portuguesa medieval*. Lisboa: Universidade Aberta.

Carballo Calero, R. (1975). *Historia da literatura galega contemporánea* (2ª ed). Vigo: Galaxia.

Cobas Brenlla, X. (1991). *Historia da literatura infantil e xuvenil galega*. S.l.: s.n.

Fernández del Riego, F. (1971). *Manual de Historia da Literatura Galega* (2ª ed). Vigo: Galaxia.

Fundação Calouste Gulbenkian (Ed.). (1997). *História e antologia da literatura portuguesa*. Lisboa: Fundação Calouste Gulbenkian.

Leal Gómez, B. (2006). *Historia da literatura galega*. Santiago de Compostela: Lóstrego.

Moisés, M. (Ed.). (1981). *Pequeno dicionário de literatura portuguesa*. Sao Paulo: Cultrix.

Pena, X. R. (2013). *Historia da literatura galega* (1ª ed.). Vigo: Edicións Xerais de Galicia.

Salinas Portugal, F. (1999). *Entre próspero e Caliban: literaturas africanas de língua portuguesa*. Santiago de Compostela: Laiovento.

Saraiva, A. J., & Lopes, Ó. (1996). *História da literatura portuguesa* (16ª ed., corr. e act). Porto: Porto Editora.

Teixeira, R. de A. (1998). *A guerra colonial e o romance português: agonia e catarse* (2ª ed). Lisboa: Notícias.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Historia: Historia das culturas ibéricas/V01G400V01201

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia das culturas ibéricas/V01G400V01201

Literatura: Teoría da literatura/V01G400V01203

Lingua portuguesa II/V01G400V01303

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Idioma moderno: Lingua portuguesa I/V01G400V01105

Literatura: Introducción aos estudos literarios/V01G400V01104

Literatura comparada/V01G400V01404
